

TERVEYS 2000

Tutkimus
suomalaisten terveydestä ja toimintakyvystä

OIREHAASTATTELU

Vastaajan nimi: _____

Haastattelijan tunnus: _____

Eräät sairaudet aiheuttavat tyypillisiä oireita. Lääkärintutkimuksen valmistelemiseksi tiedustelen Teiltä mm. hengityselinten oireita, hengenahdistusta, rintakipua, alaraajakipuja, allergiaoireita ja käsi-ihottumia sekä tuki- ja liikuntaelinten oireita.

Haastattelu alkoi: ____/____ 200____ , **klo:** ____ . ____

A. HENGITYSELINTEN OIREET

YSKÄ JA KROONINEN BRONKIITTI

1. **Onko Teillä ollut pitkään jatkunutta yskää tai lisääntyntä limannousua? (vain yksi vaihtoehto)**
  - 0 Ei koskaan → siirry kysymykseen 7
  - 1 Viimeisten 12 kuukauden aikana
  - 2 Vain aikaisemmin

2. **Onko Teillä ollut seuraavia oireita?**
  - 1 Vain yskää
  - 2 Vain limannousua → siirry kysymykseen 5
  - 3 Sekä yskää että limannousua

3. **Oletteko yskinyt lähes päivittäin yhteensä ainakin kolmen kuukauden ajan vuodessa?**
  - 0 En → siirry kysymykseen 5, mutta jos oireilu oli vain yskää, siirry kysymykseen 7
  - 1 Kyllä

4. **Onko Teillä ollut tällaista yskää kahtena peräkkäisenä vuonna tai kauemmin?**
  - 0 Ei
  - 1 Kyllä, kuinka monena peräkkäisenä vuonna? _____

5. **Onko Teillä ollut limannousua lähes päivittäin yhteensä ainakin kolmen kuukauden ajan vuodessa?**
  - 0 Ei → siirry kysymykseen 7
  - 1 Kyllä

6. **Onko Teillä ollut tällaista limannousua kahtena peräkkäisenä vuonna tai kauemmin?**
  - 0 Ei
  - 1 Kyllä, kuinka monena peräkkäisenä vuonna? _____

B. HENGENAHDISTUS

Haastattelija ei esitä kysymystä 7, mikäli vastaus on itsestään selvä, vastaus kirjattava joka tapauksessa

7. Voitteko kävellä?

- 0 En   —▶ siirry kysymykseen 29
1 Kyllä

8. Hengästyttkö (saatteko hengenahdistusta) kun kävelette ylämäkeä, nousette portaita tai kiiruhdatte tasamaalla?

- 0 En   —▶ siirry kysymykseen 12
1 Kyllä
2 En koskaan kiiruhda

9. Hengästyttkö (saatteko hengenahdistusta) kävellessänne ikäistenne kanssa tavallista vauhtia tasamaalla?

- 0 En   —▶ siirry kysymykseen 12
1 Kyllä

10. Täytyykö Teidän pysähtyä hengähtämään hengästymisen vuoksi kävellessänne omaa vauhtianne tasamaalla (alle 150 m)?

- 0 Ei   —▶ siirry kysymykseen 12
1 Kyllä

11. Hengästyttkö jo paikallanne ollessanne esim. peseytyessänne tai pukeutuessanne?

- 0 En
1 Kyllä

C. RASITUKSEEN LIITTYVÄ RINTAKIPU

12. Oletteko koskaan tuntenut kipua tai vaivaa rinnassanne?

0 En

1 Kyllä → siirry kysymykseen 14

13. Oletteko koskaan tuntenut puristuksen tai painon tunnetta rinnassanne?

0 En

→ siirry kysymykseen 21

1 Kyllä

14. Tuleeko se, kun kävelette ylämäkeä tai kun kiiruhdatte tasamaata? (Merkitään kyllä, jos joko ylämäessä kävely tai kiiruhtaminen aiheuttaa vaivaa.)

0 Ei → siirry kysymykseen 20

1 Kyllä → siirry kysymykseen 15A

2 En kiiruhda koskaan
enkä kävele ylämäkeä → siirry kysymykseen 15B

15A. Tuleeko se, kun kävelette tavallista vauhtia tasaisella maalla?

0 Ei → siirry kysymykseen 16

1 Kyllä → siirry kysymykseen 16

15B. Tuleeko se, kun kävelette tavallista vauhtia tasaisella maalla?

0 Ei → siirry kysymykseen 20

1 Kyllä

16. Mitä teette, jos se tulee kävellessänne?

(Merkitse pysähtyy tai hidastaa, jos jatkaa otettuaan 'nitroa')

1 Pysähdyn tai hidastan kävelynopeutta

2 Jatkan matkaa → siirry kysymykseen 19

17. Jos pysähdytte, mitä vaivalle tapahtuu?

1 Ei helpotu → siirry kysymykseen 19

2 Helpottuu

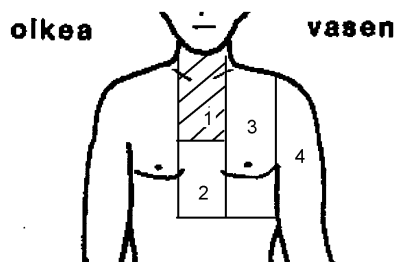
18. Kuinka pian?

1 10 minuutissa tai nopeammin

2 Yli 10 minuutissa

19. Esiintyykö vaiva

1 Rintalastan keskiyläosassa?	0 Ei	1 Kyllä
2 Rintalastan alaosassa?	0 Ei	1 Kyllä
3 Rinnan vasemmassa etuosassa?	0 Ei	1 Kyllä
4 Vasemmassa yläraajassa?	0 Ei	1 Kyllä
5 Muualla (jos kyllä, näytä kuviosta)?	0 Ei	1 Kyllä

D. MAHDOLLINEN INFARKTI

20. Onko Teillä koskaan ollut ankaraa kipua keskellä rintaa niin, että kipu olisi kestänyt ½ tuntia tai kauemmin?

- 0 Ei
1 Kyllä

E. ALARAAJOJEN VALTIMOVERENKIERRON HÄIRIÖT

21. Tuleeko jalkoihinne kipua kävellessä?

- 0 Ei —————> siirry kysymykseen 29
1 Kyllä

22. Tuleeko samanlainen kipu koskaan istuessa tai seistessä?

- 0 Ei
1 Kyllä —————> siirry kysymykseen 29

23. Missä alaraajan osassa kipu tuntuu?

- 0 Ei pohkeessa —————> siirry kysymykseen 29
1 (Myös) pohkeessa / pohkeissa

24. Tuleeko kipu ylämäkeä noustessa tai kiiruhtaessa tasamaata?

- 0 Ei → siirry kysymykseen 29
- 1 Kyllä → siirry kysymyksen 25A
- 2 En koskaan kiiruhda → siirry kysymykseen 25B

25A. Tuleeko kipu jo tavallisessa hiljaisessa kävelyssä tasaisella maalla?

- 0 Ei → siirry kysymykseen 26
- 1 Kyllä → siirry kysymykseen 26

25B. Tuleeko kipu jo tavallisessa hiljaisessa kävelyssä tasaisella maalla?

- 0 Ei → siirry kysymykseen 29
- 1 Kyllä

26. Mitä teette, jos kipu ilmaantuu kävellessä?

- 1 Pysähdytte tai hidastatte
- 2 Jatkatte edelleen → siirry kysymykseen 29

27. Miten kivun käy, kun pysähdytte?

- 0 Ei helpota → siirry kysymykseen 29
- 1 Helpottaa

28. Kuinka nopeasti kipu helpottaa?

- 1 Alle 10 minuutissa
- 2 Yli 10 minuutissa

F. ATOPIA JA ALLERGIAOIREET**29. Onko Teillä koskaan ollut heinänuhaa tai muuta allergista nuhaa?**
(aivastelua, nenän tukkoisuutta tai nuhaa esim. siitepölyistä tai eläimistä)

- 0 Ei → siirry kysymykseen 31
- 1 Kyllä

30. Onko allerginen nuha lääkärin toteama?

- 0 Ei
- 1 Kyllä
- 2 En osaa sanoa

31. Onko Teillä koskaan ollut allergista silmätulehdusta?

(silmien punoitusta ja kutinaa esim. siitepölyistä tai eläimistä)

- 0 Ei —▶ siirry kysymykseen 33
 1 Kyllä

32. Onko allerginen silmätulehdus lääkärin toteama?

- 0 Ei
 1 Kyllä
 2 En osaa sanoa

33. Onko Teillä koskaan ollut kutisevaa ihottumaa, jota on sanottu maitoruveksi, taiveihottumaksi tai atooppiseksi ihottumaksi?

- 0 Ei —▶ siirry kysymykseen 35
 1 Kyllä
 2 En tiedä —▶ siirry kysymykseen 35

34. Milloin Teillä on ollut tällaista ihottumaa?

(yksi tai useampia vastauksia)

- 1 Vauvaiässä (alle 2-vuotiaana)
 2 Leikki-iässä (2-7-vuotiaana)
 3 Kouluiässä (7-18-vuotiaana)
 4 Aikuisena (yli 18-vuotiaana)
 5 Viimeisten 12 kuukauden aikana
 6 Tällä hetkellä

G. KÄSI-IHOTTUMAT**35. Onko Teillä koskaan ollut ihottumaa käsissä (sormissa, kämmenissä, käsien selkäpuolella), ranteissa tai kynärvarsissa?**

- 0 Ei —▶ siirry kysymykseen 41
 1 Kyllä

36. Onko Teillä ollut tällaista käsi- tai kynärvarsi-ihottumaa?

(vain yksi vaihtoehto)

- 1 Vain kerran alle kaksi viikkoa
 2 Vain kerran kaksi viikkoa tai kauemmin
 3 Toistuvasti tai jatkuvasti

37. Missä kohden käsiä tai kyynärvarsia ihottuma on yleensä ollut?

(yksi tai useampi vaihtoehto)

- 1 Sormet tai sormivälit
- 2 Käsien päällä (kämmenselät, kädenselät)
- 3 Kämmenet
- 4 Ranteet
- 5 Kyynärvarret
- 6 Kyynärtaipeet
- 7 Kyynärpäät

38. Milloin Teillä on ollut käsi- tai kyynärvarsi-ihottumaa viimeksi ?

(vain yksi vastaus)

- 1 Tällä hetkellä
- 2 Ei juuri nyt, mutta viimeisten kolmen kuukauden aikana
- 3 Yli kolme kuukautta, mutta korkeintaan vuosi sitten
- 4 Yli vuosi sitten, milloin viimeksi? vuonna _____ (arvio riittää)

39. Milloin Teillä oli ensimmäisen kerran käsi- tai kyynärvarsi-ihottumaa?

vuosi (arviokin riittää)

- 1 Ennen kouluikää (alle 7-vuotiaana) _____
- 2 Kouluikässä (7-18-vuotiaana) _____
- 3 Aikuisena (yli 18-vuotiaana) _____

40. Tuleeko Teille ihottumaa ihoa vasten olevista metalleista, kuten rihkamakoruista (esim. korvakoruista), metallinapeista, metallivetoketjuista, metallisoljista tai metallihakasista?

- 0 Ei
- 1 Kyllä
- 2 En osaa sanoa

41. Onko ihon kuivuus vaivannut Teitä viimeisten 12 kuukauden aikana?

- 0 Ei
- 1 Kyllä

H. TUKI- JA LIIKUNTAELIMISTÖN VAIVAT JA OIREET

Seuraavaksi kysyn viimeaikaisia selän, niskan, nivelten ja olkapäiden oireita.

SELKÄ

42. Onko Teillä koskaan ollut selkäkipua?

- 0 Ei —▶ siirry kysymykseen 48
1 Kyllä

43. Onko Teillä ollut selkäkipua useammin kuin kerran?

- 0 Ei
1 Kyllä, 2-5 kertaa
2 Kyllä, 6 kertaa tai useammin
3 Selkäkipua on jatkuvasti

44. Oletteko ollut kykenemätön tekemään päivittäisiä tehtäviä tai toimianne selkävun takia joskus viimeisten 5 vuoden aikana?

- 0 En —▶ siirry kysymykseen 46A.
1 Kyllä

45. Kuinka pitkä oli viimeisin tällainen jakso?

- 1 Alle kuukauden
2 1 – 6 kuukautta
3 Yli 6 kuukautta

46A. Onko Teillä ollut viimeisen kuukauden (30 pv) aikana selkäkipua?

- 0 Ei —▶ siirry kysymykseen 48
1 Kyllä

46B. Entä viimeksi kuluneiden seitsemän vuorokauden (7 vrk) aikana?

- 0 Ei
1 Kyllä

47. Säteileekö kipu?

- 0 Ei
1 Kyllä, polven yläpuolelle
2 Kyllä, polven alapuolelle

48. Onko Teillä koskaan ollut kipua, joka on säteilyt jommastakummasta reidestä jalkaterään (ns. iskiaskipua)?

- 0 Ei —————> siirry kysymykseen 50
- 1 Kyllä

49. Onko Teillä ollut tällaista säteilykipua alaraajassa useammin kuin kerran?

- 0 Ei
- 1 Kyllä, 2-5 kertaa
- 2 Kyllä, 6 kertaa tai useammin
- 3 Iskiaskipua on jatkuvasti

NISKA-, HARTIA- JA OLKAPÄÄKIPU

50. Onko Teillä koskaan ollut kipua niskassa, hartiassa tai olkapäässä?
(saa vastata useamman)

- 0 Ei missään näistä —————> siirry kysymykseen 57
- 1 Kyllä, niskassa
- 2 Kyllä, hartiassa
- 3 Kyllä, olkapäässä

NISKA

51. Oletteko niskavaivojen takia ollut kykenemätön tekemään päivittäisiä tehtäviä tai toimianne joskus viimeisten 5 vuoden aikana?

- 0 En
- 1 Kyllä

52A. Onko Teillä ollut viimeisen kuukauden (30 pv) aikana niskakipua tai -vaivaa?

- 0 Ei —————> siirry kysymykseen 53
- 1 Kyllä

52B. Entä viimeksi kuluneiden seitsemän (7 vrk) vuorokauden aikana?

- 0 Ei
- 1 Kyllä

HARTIA

53. Oletteko hartiavaivojen takia ollut kykenemätön tekemään päivittäisiä tehtäviä tai toimianne joskus viimeisten 5 vuoden aikana?

- 0 En
- 1 Kyllä

54A. Onko Teillä ollut viimeisen kuukauden (30 pv) aikana hartiakipua tai -vaivaa?

- 0 Ei ————▶ siirry kysymykseen 55
- 1 Kyllä

54B. Entä viimeksi kuluneiden seitsemän (7 vrk) vuorokauden aikana?

- 0 Ei
- 1 Kyllä

OLKAPÄÄ

55. Oletteko olkapäävaivojen takia ollut kykenemätön tekemään päivittäisiä tehtäviä tai toimianne joskus viimeisten 5 vuoden aikana?

- 0 En
- 1 Kyllä

56A. Onko Teillä ollut viimeisen kuukauden (30 pv) aikana olkapääkipua?

- 0 Ei ————▶ siirry kysymykseen 57
- 1 Kyllä

56B. Entä viimeksi kuluneiden seitsemän (7 vrk) vuorokauden aikana?

- 0 Ei
- 1 Kyllä

RAAJOJEN NIVELET

57. Onko Teillä viimeisen kuukauden (30 pv) aikana ollut kipua, särkyä tai liikearkuutta yhdessä tai useammassa nivelessä?

- 0 Ei ————▶ siirry kysymykseen 59
- 1 Kyllä

KÄDEN ALUEEN OIREET

60a. Onko Teillä ollut viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana puutumista, pistelyä, polttavaa tunnetta tai kipua käden alueella?

- 0 ei → siirry kysymykseen 61
 1 kyllä, vain oikeassa kädessä
 2 kyllä, vain vasemmassa kädessä
 3 kyllä, molemmissa käsissä

60b. Kuinka monena päivänä näitä oireita on ollut yhteensä?

- 1 enintään seitsemänä päivänä
 2 kahdeksana tai useampana päivänä

60c. Onko näitä oireita ollut viimeksi kuluneiden seitsemän (7) päivän aikana?

- 0 ei → siirry kysymykseen 61
 1 kyllä → näyttäkää oheisesta kuvasta alueet, joilla näitä oireita on ollut.

Kirjaa niiden sijainti kohtaan d.

60d. Luokitus perustuu oireisiin peukalossa, etusormessa ja keskisormessa:

d.1. Oikea käsi

- 0 ei oireita
 1 oireita yhdessä sormessa
 2 oireita ainakin 2 sormessa

d.2. Vasen käsi

- 0 ei oireita
 1 oireita yhdessä sormessa
 2 oireita ainakin 2 sormessa

Jatkotoimet:

Jos b=2 ja d.1.= 2 tai d.2.=2 lähetetään Turussa, Helsingissä ja Espoossa jatkotutkimuksiin.

TASAPAINOVAIKEUDET

61. Oletteko viimeisten kahdentoista kuukauden (12 kk) aikana kaatunut kävellessänne sisätiloissa tai ulkona?

- 0 En —————▶ siirtykää kysymykseen 65
1 Kyllä

62. Kuinka monta kertaa olette kaatunut kävellessänne viimeisten kahdentoista kuukauden (12 kk) aikana?

noin _____ kertaa

63. Oletteko joutunut hakeutumaan hoitoon joillakin näistä kerroista?

- 0 En —————▶ siirtykää kysymykseen 65
1 Kyllä, _____ kertaa

64. Hoidettiinko Teitä saamanne vamman takia?

- 0 Ei
1 Kyllä, sairaalassa
2 Kyllä, terveyskeskuksessa
3 Kyllä, työterveyshuollossa
4 Kyllä, muualla lääkärin vastaanotolla
5 Kyllä, muualla

YLEINEN HAITTA

Tämän jakson kysymyksiä 65A ja 65B ei esitetä, jos tutkittava on vastannut kieltävästi kysymyksiin 42, 48, 50, 57, 59 ja 60. Siirry siinä tapauksessa suoraan kysymykseen 66.

65. Arvioikaa asteikolla 0 - 10 kuinka paljon haittaa Teille aiheutuu selkä-, niska-, hartia-, olkapää- tai nivelvaivoistanne. (Anna tutkittavalle asteikkokortti avuksi ja kirjaa tulos heti tallennusohjelmaan tai lomakkeeseen.)

65A. Haitta työssä

Ei lainkaan haittaa

Estää työnteon täysin

0.....1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

65B. Haitta vapaa-aikana

**Ei lainkaan
haittaa**

**Pahin mahdollinen
haitta**

0.....1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

**66. Arvioikaa asteikolla 0 – 10 kuinka paljon kipua Teillä on ollut viimeksi kulu-
neiden seitsemän vuorokauden (7 vrk) aikana seuraavana mainituissa ke-
honosissa (asteikkokortti edelleen tutkittavan apuna).**

66A. SELKÄ

Ei lainkaan kipua

Pahin mahdollinen kipu

0.....1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

66B. NISKA

Ei lainkaan kipua

Pahin mahdollinen kipu

0.....1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

66C. HARTIA

Ei lainkaan kipua

Pahin mahdollinen kipu

0.....1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

66D. OLKAPÄÄT

Ei lainkaan kipua

Pahin mahdollinen kipu

0.....1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

66E. LONKAT

Ei lainkaan kipua

Pahin mahdollinen kipu

0.....1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

66F. POLVET

Ei lainkaan kipua

Pahin mahdollinen kipu

0.....1.....2.....3.....4.....5.....6.....7.....8.....9.....10

67. Lopuksi tiedustelisin Teiltä vielä, milloin heräsitte tänä aamuna?

Klo: _____ . _____

Kiitos haastattelusta!

Haluatteko mahdollisesti vielä kysyä tai kertoa jotain, ennenkuin neuvon Teidät seuraavaan tutkimuspisteeseen.

Haastattelu päättyi klo: _____.

Haastattelun kesto: _____ minuuttia